

Abstrakt

Tato práce se zabývá otázkou, zda majorita odlišně přijímá a vnímá Romy a Vietnamce a čím je to způsobeno. Jejím cílem je popsat kulturní a hodnotová specifika těchto dvou menšin, dále předložit přehled faktorů, které mají vliv na soužití majority a minorit, ať už založených na právní úpravě, sociálně- psychologických či sociologických fenoménech. Snaží se také odpovědět na otázky, čím jsou rozdíly v soužití s majoritou mezi těmito dvěma skupinami způsobeny a zda je to tak i jinde ve světě. Pozornost je věnována i roli práva v řešení této problematiky, respektive jak právo může řešit situaci těchto menšin, a zda je žádoucí a reálné vztahy majority a minorit právně regulovat. Hlavním zjištěním je, že Romové a Vietnamci se od sebe liší v řadě ohledů a faktory ovlivňující jejich vztahy s majoritou jsou velmi komplexní. V České republice existují velké rozdíly ve vnímání a přijímání těchto dvou menšin. Romové a Vietnamci mají odlišný historický vývoj, vykazují kulturní a hodnotová specifika, a liší se také způsobem života. Některé z těchto charakteristik u Vietnamců jsou více kompatibilní s našimi hodnotami, a proto jsou lépe přijímáni. Jako klíčové faktory se jeví zapojení menšiny na trhu práce, vzdělanost a aktivní participace zástupců menšiny ve veřejné sféře a prosazování jejich zájmů. Vietnamci jsou v tomto ohledu ve výrazně lepší situaci. Určitou roli v tom hrají hodnotová specifika skupiny, ale Romové na rozdíl od Vietnamců čelí sociálnímu vyloučení, strukturální diskriminaci a latentnímu rasismu ze strany majority. Právo nemůže regulovat předsudky lidí a jejich postoje. K úspěšné integraci skupin je třeba změna myšlení majority i minorit, ke které je třeba vnitřní motivace. Právo může zavádět opatření, která povedou k sociální inkluzi, jde o opatření pozitivní diskriminace Romů. Taková opatření by byla masivní, dlouhodobá a finančně náročná, nemají však dostatečnou podporu ani mezi příslušníky majority, ani mezi politickou reprezentací. Iniciátorem určité akce by mohla být mobilizace romské menšiny, ta by však pro stát byla bezpečnostním rizikem.

Klíčová slova: Romové, Vietnamci, diskriminace, sociální exkluze, kulturní konflikt, inkluzivní společnost